

Фундаментом забезпечення економічної безпеки зовнішньоекономічної діяльності підприємства повинна бути економічна безпека продукції, яка визначається рядом якісних та кількісних чинників. До групи якісних факторів (які мають суб'єктивний характер, оскільки оцінюються за допомогою експертних оцінок), перш за все, відносяться показники якості продукції. Друга група чинників оцінюється кількісно: показники діяльності підприємства (обсяги виробництва, ресурсомісткість) та показники господарської активності підприємства (продуктивність виробленого устаткування, рівень інноваційності обладнання та ін.).

Економічна безпека зовнішньоекономічної діяльності підприємства ускладнюється за умов, коли підприємство виступає лише як виробник продукції, а процес збуту розподілений між декількома суб'єктами господарювання під однією торговою маркою. В цьому випадку всі витрати, пов'язані із компенсацією загроз з боку фінансових санкцій або претензій, відшкодовує власник торгової марки, під якою продається вироблена продукція.

На думку зарубіжних дослідників [2] підвищення рівня економічної безпеки зовнішньоекономічної діяльності підприємства може бути здобуто шляхом ініціації судового процесу, розширення інформаційного простору та інституціональним регулюванням.

Розширення інформаційного простору передбачає рекламну діяльність, що віддзеркалює інформацію про властивості продуктів, спосіб їх використання та утилізації, умови та характеристики виробничого процесу тощо. В умовах нестабільності сучасного ринку інституціональне регулювання з боку урядів країн-імпортерів та країн-експортерів зорієнтовано (для виконання стандартів) на використання низки специфічних інструментів (податків, субсидій, пільгових кредитів) для визначення оптимальних витрат на забезпечення економічної безпеки.

Основним чинником, що визначає стан економічної безпеки господарюючого суб'єкта в контексті світової економічної інтеграції, є наявність у підприємства стійких конкурентних переваг, зумовлених розвитком потенціалів, що відповідають стратегічним цілям і завданням підприємства.

Список використаних джерел та літератури:

1. Jason D. The Effect of Stricter Foreign Regulations on Food Safety Levels in Developing Countries: A Study of Brazil / D. Jason, J. Caswell, E. Salay // Review of Agricultural Economics. – 2001 (Spring/Summer). – № 23(1). – P. 163–175.
2. Buzan Barry. Security: A New Framework for Analysis / Buzan Barry, Weaver Ole, de Wilde, Jap. – Boulder : Lynne Rienner, 1998. – 239 p.

Н.В. Одородько, С.І. Богуславська

Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького

КОНЦЕПЦІЯ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ

Актуальним завданням сьогодення для економіки України являється формування підґрунтя для ефективного її переходу до ринкових відносин. При реалізації цього завдання важливим є перегляд застарілих з часом економічних принципів та методів управління.

Сучасні тенденції в нашій державі до пропагування стратегічного управління на всіх рівнях управління підприємством та застосування апробованих практик його запровадження створюють загальне середовище суспільної зацікавленості в моделях такого управління, його змістовне наповнення. Доволі часто відбувається значне нерозуміння управліннями природи такого управління в загальній системі управління підприємством. Нерозуміння змісту спотворює його реалізацію, що нівелює цей механізм як найбільш успішний в міжнародній практиці. Виникають побоювання щодо здатності його застосування у вітчизняних умовах.

Стратегія підприємства являє собою відправну точку стратегічного планування, за допомогою якого і відбуваються постійні зміни та перебудови в основі головних напрямків діяльності підприємства, а саме: маркетингу, виробничій діяльності, технології виробництва, фінансового розвитку, структури управління, а також в політиці формування асортименту та номенклатури продукції підприємства тощо.

Стратегічне управління - це діяльність апарату управління підприємства, покликана забезпечити розробку стратегічного плану, на основі цілей та місії підприємства, та створити всі необхідні умови, для його реалізації. Важливим елементом стратегічного управління є наявність кваліфікованого кадрового складу працівників апарату управління які здатні стратегічно мислити, продумувати діяльність підприємства в майбутньому на декілька кроків вперед. Забезпеченість такими кадрами, високо підвищує шанси підприємства стосовно ефективної розробки та реалізації стратегічних планів [1].

Об'єктом для стратегічного управління виступають головні ресурси які знаходяться в розпорядженні підприємства, а саме: трудові, фінансові, матеріальні, інформаційні тощо.

Суб'єктом стратегічного управління являються ланки адміністративного апарату управління на всіх рівнях, від нижчого до найвищого.

Саме взаємодія об'єкта і суб'єкта утворює і формує собою концепцію стратегічного управління.

Концепція стратегічного управління, передбачає послідовну реалізацію чотирьох етапів:

1. Встановлення сфери діяльності підприємства, та напрацювання стратегічних напрямків розвитку;
2. Формування стратегічних цілей та завдань;
3. Формулювання стратегії для досягнення намічених цілей, результатів діяльності і бажаних показників;
4. Проведення процесу реалізації сформованого стратегічного плану;
5. Формування оцінки результатів яких досягло підприємство в процесі реалізації стратегії.

На основі стратегічних цілей, які встановлює організація, здійснюється їх детальна обробка, та прив'язка до необхідних ланок виробництва. Коли цілі є досить деталізовані, перед виконавцями встановлюються виробничі завдання. Окремо завдання повинні бути чіткими і зрозумілими тому, хто буде їх виконувати. На сам перед цілі можуть бути як довгостроковими, так і короткостроковими, але головний пріоритет має віддаватися довгостроковим цілям [2].

Виходячи з того, що цілі розбиваються на дві групи: фінансові та стратегічні, - то стратегія виступає як інструмент управління, який дає змогу за рахунок досягнення стратегічних цілей, досягти в свою чергу фінансових результатів.

Коригування стратегії являє собою перш за все необхідність приведення поточного плану, до сформованих на даний період часу умов функціонування стратегії. Ті стратегії, що ігнорують зміни є потенційно приреченими на провал.

Реалізація стратегії - найбільш складна і трудомістка складова стратегічного менеджменту. Саме реалізація стратегії передбачає створення: організаційного, матеріального, адміністративного, контролюючого та мотивуючого забезпечення для ефективного досягнення цілей побудованої стратегії підприємства [3].

Оцінка результатів дає можливість зрозуміти на скільки була ефективною діяльність керівників підприємства в процесі реалізації стратегічного плану, та що з наміченого вдалось досягти в кінцевому результаті, що в свою чергу дає висновок про можливі майбутні зміни на підприємстві, необхідні для його більш результативного функціонування.

Виходячи з усього вище сказаного, можна сформувати висновок, який говорить нам про необхідність реалізації концепції стратегічного управління на вітчизняних підприємствах, що дозволить побудувати конкретний, довгостроковий план дій для кожного з них, та дасть змогу вивести підприємства нашої країни, на новий професійний рівень.

Список використаних джерел та літератури:

1. Редченко К.І. Стратегічний аналіз у бізнесі: навчальний посібник. Видання 2-ге, доповнене. – Львів: „Новий світ-2000”, 2003. – 272 с.
2. Шершньова З.Є. Стратегічне управління: підручник. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К.: КНЕУ, 2004. – 699с.
3. Осовська Г. В., Фішук О. Л., Жалінська І. В. Стратегічний менеджмент: теорія та практика: Навчальний посібник. – К.:Кондор, 2003.